Najvyšší súd
Slovenskej republiky

3 Sž/48/2007

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.Box 155,
810 00 Bratislava 1
09 -11- 2007
Podacie číslo: 4926
Číslo spisu:
Prílohy/listy:
Vybavuje:

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci navrhovateľky: **MAC TV, s.r.o.**, Brečtanová 1, Bratislava, zastúpená: Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., Radvanská č.29, Bratislava, proti odporkyni: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, Kolárska č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. RP/313/2006 zo dňa 06.06.2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odporkyne č. RP/313/2006 zo dňa 06.06.2006, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľka sa návrhom – odvolaním zo dňa 06.09.2006, domáhala preskúmania rozhodnutia odporkyne č. RP/313/2006 zo dňa 06.06.2006, ktorým jej boli v konaní č. 562-PgO/O-972/2006 uložené sankcie:

1. Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 308/2000 Z.z.) tým, že dňa 05.02.2006 o cca 20.05 hod. odvysielala program Vyvolení 2, ktorý by mohol

ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, za čo bola navrhovateľke uložená v súlade s § 64 ods. 1 písm. d/ zák. č. 308/2000 Z.z. sankcia – pokuta podľa § 67 ods. 3 písm. h) zák. č. 308/2000 Z.z. vo výške 1 000 000 Sk.

2. Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 4 zák. č. 308/2000 Z.z tým, že dňa 05.02.2006 cca o 20.05 hod. odvysielala navrhovateľka program Vyvolení 2, pri ktorého zaradení do vysielania nezohľadnila jeho vekovú vhodnosť pre maloletých, za čo jej bola uložená podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankcia – upozornenie na porušenie zákona.
3. Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 5 zákona 308/2000 Z.z. tým, že dňa 05.02.2006 cca o 20.05 hod. odvysielala program Vyvolení 2, pri ktorom neuplatnila Jednotný systém označovania programov (JSO) v súlade s podmienkami, ktoré podľa ustanovenia § 20 ods. 6 určila rada, za čo navrhovateľke bola uložená sankcia – pokuta podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zák. č. 308/2000 Z.z. vo výške 100 000 Sk, podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z.z.

Odporkyňa svoje rozhodnutie zdôvodnila tým, že u právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie. Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z.z. a nevyžaduje preukázanie, či došlo k správnemu deliktu, dokazovanie zavinenia, alebo dokonca, či išlo o úmyselné konanie. Zákon neobsahuje ani tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania. V danej reality show išlo o peňažnú výhru. Spôsob spracovania daného programu je postavený na princípe sledovania súžitia skupiny ľudí v uzavretom priestore, prezentuje manipulovanú realitu, keďže účastníci sú prostredníctvom úloh postavený pred situácie, ktoré v reálnom každodennom živote nie sú všedné. Program, svojim posolstvom je spôsobilý ohroziť morálny vývin maloletých, preto je nevyhnutné zaradiť ho do vysielania po 22.00 hod. V schopnostiach maloletého nie je neraz pochopiť obsah niektorých scén a v tomto prípade najmä prezentáciu jednotlivých foriem správania sa aktérov programu, v ktorých badať exhibicionistické prvky. Práve toto nepochopenie samotnej podstaty je spôsobilé vyvolať nebezpečenstvo, že maloletí si osvoja určitý model správania bez toho, aby porozumeli a vnímali nevhodnosť tohto ich následného osvojeného konania.

Proti rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka, pričom uviedla, že rozhodnutie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a od týchto zistení odvodenej potenciálnej spôsobilosti programu ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie alebo emocionálny stav. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom program skutočne ohrozil fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých. Odvysielané scény považuje navrhovateľka za prirodzené, pričom sa podľa jej názoru odohrávajú celkom bežne v normálnom rodinnom

prostredí. Maloletí starší ako 15 rokov, sa s odvysielanými scénami už určite stretli aj v bežnom vysielaní rôznych televíznych programov. Zobrazené scény a gestá podľa navrhovateľky nemožno označovať vzhľadom na ich povahu, kontext a frekvenciu za také, ktoré by spĺňali odporkyňou uvedené porušenie článku V. ods.1 písm. b/ JSO – teda, že obsahovali slovnú agresivitu spojenú s urážlivými replikami, prejavmi neznášanlivosti alebo nenávisti, reprezentovanú najmä agresívnymi názormi, xenofóbiou, oportunizmom, rasizmom, náboženskou neznášanlivosťou, násilím voči etnickým skupinám alebo iným menšinám, ani porušenie čl. V ods.1 písm. e/ JSO a teda, aby zobrazovali vulgárny jazyk alebo obscénne gestá. Podľa názoru navrhovateľky predmetný program nebol odvysielaný so zámerom odvysielať vulgárne scény, či obscénne gestá. Bol podľa jej názoru označený dostatočným spôsobom v zmysle JSO.

S poukazom na uvedené navrhovateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie odporkyne č. RP /313/2006 zo dňa 06.06.2006.

Odporkyňa sa písomne vyjadrila k odvolaniu navrhovateľky uvádzajúc, že skutkový stav v tomto prípade zistila a posúdila správne, v predmetnom programe sa komunikácia účastníkov reality show niesla v duchu sexuálnych narážok, oplzlých doťahovaní. Zdôraznila, že vzhľadom na skutočnosť, že v programe bolo prezentované patologické správanie sa, v spojení so slovnou agresivitou a s urážlivými replikami, bolo sprevádzané vulgarizmami a prejavmi nenávisti, nemožno uvedené považovať za prirodzené prejavy správania sa dospelého človeka. Odporkyňa pokladá predmetný program z hľadiska potencionálneho vplyvu na deti a mladistvých za zdroj negatívneho pôsobenia na ich osobnostný, emocionálny ako aj morálny vývin.

Znenie ustanovenia § 20 ods. 3 zák. č. 308/2000 Z.z. nevyžaduje, aby program skutočne ohrozil fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, *ale postačuje, aby program bol spôsobilý ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých.*

Odporkyňa má za to, že pozorovanie agresívneho prejavu jedného z aktérov reality show, ktorý vyvolal hádku nesúcu sa v duchu slovnej agresivity, je spôsobilé vyvolať nebezpečenstvo, že maloletí môžu tento model správania sa vnímať ako niečo, čo je prirodzené a bežné a následne ho budú napodobňovať, neuvedomujúc si jeho nevhodnosť.

S poukazom na uvedené požiadala odporkyňa, aby Najvyšší súd SR napadnuté rozhodnutie zo dňa 06.06.2006 č. RP/313/2006 potvrdil v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) v spojení s § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré

mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že podanému odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľka dňa 05.02.2006 v čase o cca 20.05 hod. odvysielala program Vyvolení 2, bez zohľadnenia vekovej vhodnosti pre maloletých. V programe bola odvysielaná hádka súťažiacich vyvolaná jedným z aktérov reality show s obsahom slovnej agresivity, urážok, prejavov nenávisti a násilia. V administratívnom spise sa nachádza doslovný monitoring dialógov aktérov reality show, z obsahu ktorého vyplýva, že účastníci show používali v dialógoch urážlivé repliky, prejavy neznášanlivosti a nenávisti.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, sa nesmú vysielať v čase od 6.00 hod. do 22.00 hod.

Podľa § 20 ods. 4 citovaného zákona pri zaraďovaní jednotlivých programov do vysielania je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zohľadňovať vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých.

Podľa § 20 ods. 5 citovaného zákona na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zaviesť a uplatňovať Jednotný systém označovania programov adresovaný rodičom a vychovávateľom maloletých.

Podľa § 64 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

a) upozornenie na porušenie zákona,
b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti,
d) pokutu.

Podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zák. č. 308/2000 Z.z. (stav účinnosti ku dňu 05.02.2006) rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 20 000 Sk do 2 000 000 Sk, ak nezabezpečil klasifikáciu a označenie programov (§ 20 ods. 5) alebo neuplatnil toto označenie v rámci ním vysielanej programovej služby, alebo ak vysiela programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie, alebo emocionálny stav v čase od 6.00 hod do 22.00 hod. (§ 67 ods. 3 písm. h/).

V zmysle svojej ustálenej judikatúry Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval, či rozhodnutie odporkyne nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jej závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady

pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom (rozhodnutie R č. 52/2003) a dospel k záveru, že preskúmavaným rozhodnutím, ktoré odporkyňa vydala na základe zákonom povoleného správneho uváženia podľa § 245 ods. 2 O.s.p., nedošlo k porušeniu zákona.

Podľa názoru súdu uloženie sankcií za odvysielanie predmetného programu, zodpovedá zákonnému vymedzeniu, ktorý by mohol ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť duševné zdravie alebo emocionálny stav, pričom takýto záver bol v napadnutom rozhodnutí náležite odôvodnený. Prezentácia samotných aktérov – Vyvolených, ako aj zaradenie dialógov, ktoré boli agresívne podfarbené, obsahovali vulgárne výrazy s prejavmi neznášanlivosti, nenávisti a s urážkami ľudskej dôstojnosti, viedla senát Najvyššieho súdu SR k záveru, že navrhovateľka v tomto prípade porušila povinnosti vysielateľa televíznej programovej služby obsiahnuté v § 20 ods.3,4 a 5 zákona č. 308/2000Z.z. V uvedenom kontexte je potrebné prihliadnuť aj na náchylnosť maloletých divákov, považovať zobrazovanú realitu za skutočný svet dospelých, ktorý funguje podľa pravidiel, ktoré boli prezentované v danej reality show. Je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, že najmä kategória teenagerov často používa na seba prezentáciu a upevňovanie prestíže, sledovanie takýchto programov, pričom ten, kto nesleduje show, nie je in. Maloletý divák preberá zobrazené správanie a na základe uvedeného hrozí, že uvedené bude mať vplyv pri formovaní hodnôt každého dieťaťa alebo maloletého, môže mať vplyv na duševné zdravie alebo emocionálny stav.

Odporkyňa ako orgán verejnej správy dohliada na dodržiavanie verejných predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z.z., pričom jej prvoradým zákonným poslaním a teda aj prvoradou povinnosťou je presadzovať záujmy verejnosti. V prípade, ak pri plnení tejto povinnosti dôjde k záveru, že konaním monitorovaného subjektu došlo alebo dochádza k porušovaniu zákona, je oprávnená podľa § 64 a nasl. uložiť sankciu. V predmetnom prípade bola uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. d/, pokuta vo výške 1 000 000 Sk (za porušenie povinnosti § 20 ods.3 zákona č. 308/2000 Z.z.). Vzhľadom k tomu, že pokuta bola uložená v polovici zákonnej sadzby a aj s prihliadnutím na to, že bola uložená vysielateľovi za vysielanie programov, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie, teda chránené záujmy detí a mládeže, považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky uloženú sankciu za adekvátnu.

Podľa názoru senátu Najvyšší súd SR navrhovateľka odvysielaním predmetného programu tým, že nerešpektovala označenie programu v zmysle JSO, porušila aj ustanovenie § 20 ods. 5 zákona, za čo jej odporkyňa uložila pokutu vo výške 100 000 Sk v súlade so znením zákonného ustanovenia § 67 ods. 3 písm. d/. Zároveň za zaradenie uvedeného programu v čase od cca 20.05 hod. navrhovateľka tým,

že nezohľadnila vekovú vhodnosť odvysielaného programu, porušila ustanovenie § 20 ods. 4 zákona, za čo bola navrhovateľke uložená zákonne sankcia – upozornenie.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, ako aj v súlade s poslaním odporkyne definovaným v § 4 zákona č. 308/2000 Z.z., malo všetky požadované zákonné náležitosti, bolo bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že navrhovateľke, ktorá nemala vo veci úspech, nepriznal právo na náhradu trov konania.

P O U Č E N I E : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 18. októbra 2007

NAJVYŠŠÍ SÚD Slovenskej republiky - 15 - BRATISLAVA

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková